

Рівненський державний гуманітарний університет

Кафедра природничих наук

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ТЕОРІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Спеціальність **121 Інженерія програмного забезпечення**

Освітня програма «**Інженерія програмного забезпечення**»

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Факультет **математики та інформатики**

2024–2025 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи теорії сталого розвитку» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньою програмою «Інженерія програмного забезпечення» для спеціальності 121 Інженерія програмного забезпечення

Мова навчання: українська

Розробник: Лико С.М., професор кафедри природничих наук, канд. с.-г. наук, професор.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри природничих наук.

Протокол від 27 серпня 2024 року № 1.

Завідувач кафедри

Грицай Н. Б.

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету математики та інформатики.

Протокол від 3 вересня 2024 року № 7.

Голова навчально-методичної комісії

Гнедко Н. М.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3 Модулів: 2 Змістових модулів: 2 Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат Загальна кількість годин: 90 Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 2 самостійної роботи студента: 4	Галузь знань: 12 Інформаційні технології Спеціальність: 121 Інженерія програмного забезпечення Освітня програма: «Інженерія програмного забезпечення» Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Обов'язкова	Обов'язкова
		Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр:	
		3-й	3-й
		Лекції:	
		16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські:	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні:	
		-	-
		Самостійна робота:	
		60 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання:	
-	-		
Вид контролю:			
Залік	Залік		

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Основи теорії сталого розвитку» відноситься до обов'язкових компонентів загальної підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 121 Інженерія програмного забезпечення. Робоча програма навчальної дисципліни складена у відповідності до освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» підготовки бакалаврів за названою спеціальністю.

Метою вивчення дисципліни «Основи теорії сталого розвитку» є формування у здобувачів вищої освіти розуміння необхідності переходу до моделі розвитку, яка задовольняє потреби нинішнього покоління без шкоди для можливості майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби. Ця модель орієнтована на досягнення оптимального балансу між трьома складовими розвитку – економічною, соціальною та екологічною.

Завдання навчальної дисципліни:

- розглянути взаємозв'язок між економічним зростанням і сталим розвитком;
- описати основні екологічні проблеми та висвітлити актуальність та пріоритети екологічно збалансованого розвитку;
- розкрити зміст поняття «людський розвиток» як головний чинник і показник суспільного прогресу та його місце у соціальній підсистемі сталого розвитку;
- ознайомитися з екологічними, економічними і соціальними індикаторами сталого розвитку та основними загрозами на шляху реалізації цього переходу;
- розглянути концепцію сталого розвитку України на період до 2030 року.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» вивчення навчальної дисципліни «Основи теорії сталого розвитку» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти відповідних **компетентностей**.

Загальні компетентності

K02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

K08. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

К09. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

К10. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

К11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

К12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності

К20. Здатність застосовувати фундаментальні і міждисциплінарні знання для успішного розв'язання завдань інженерії програмного забезпечення.

К21. Здатність оцінювати і враховувати економічні, соціальні, технологічні та екологічні чинники, що впливають на сферу професійної діяльності.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті освоєння повного курсу навчальної дисципліни «Основи теорії сталого розвитку» у здобувачів вищої освіти формуються глибокі, міцні і системні знання, які передбачають вільне володіння понятійним апаратом, розуміння основних задач предмету, його мети та завдання, а також здатність до практичного застосування цих знань при реалізації прикладних застосувань. Згідно з освітньо-професійною програмою мають бути досягнуті наступні **програмні результати навчання**:

ПР01. Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки.

ПР02. Знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. «Характеристика соціальної, економічної, екологічної підсистем сталого розвитку»

Тема 1. *Теоретичні основи стратегії сталого розвитку.*

Сутність, об'єкт, предмет, методи стратегії сталого розвитку. Завдання стратегії сталого розвитку. Актуальні проблеми сталого розвитку. Причини виникнення ідей та передумови сталого розвитку. Цілі сталого розвитку, ідеї спрямовані на його реалізацію.

Тема 2. *Економічне зростання і сталий розвиток.*

Економічний розвиток та економічне зростання. Показники економічного зростання та його типи. Фактори економічного зростання та сталий розвиток (трудові ресурси, капітал у вигляді виробничих фондів, природні ресурси, ресурси управління та науки, людський капітал). Теорії сталого розвитку. Слабка та сильна стійкість.

Тема 3. *Екологічні проблеми у контексті сталого розвитку.*

Актуальність екологічного збалансованого розвитку. Основні екологічні проблеми України. Екологічні проблеми у стратегії національної безпеки України. Пріоритети збалансованого розвитку.

Тема 4. *Людський розвиток як соціальна складова сталого розвитку.*

Поняття людського розвитку, методи його вимірювання. Рівень життя, здоров'я, тривалість життя і людський розвиток. Людський розвиток і гендер.

Змістовий модуль 2. «Засади переходу суспільства до сталого розвитку»

Тема 5. *Покращення якості життя і зменшення соціально-економічних та екологічних загроз при переході до сталого розвитку.*

Теоретико-методологічні підходи до визначення поняття «загроза» в сучасній науковій традиції. Методика оцінювання впливу загроз на пріоритети сталого розвитку. Особливості загроз економічного характеру. Особливості загроз екологічного характеру. Особливості загроз соціально-інституціонального характеру.

Тема 6. Стратегічне планування сталого місцевого розвитку.

Глобальний вимір сталого місцевого розвитку. Значення стратегічного планування на місцевому рівні. Розробка та запровадження стратегій сталого місцевого розвитку. Розроблення місцевого плану дій для охорони довкілля (МПДОД).

Тема 7. Соціальна мобілізація для сталого місцевого розвитку України.

Роль громадян у розвитку суспільства. Соціальна мобілізація та її складові елементи. Механізм впровадження соціальної мобілізації. Проект «Муніципальна програма врядування та сталого розвитку». Проект « Місцевий розвиток орієнтований на громаду». Проект «Програма розвитку та інтеграції Криму» і «Чорнобильська програма відродження та розвитку».

Тема 8. Моніторинг реалізації екологічної політики та обґрунтування прийняття управлінських рішень з урахуванням концепції сталого розвитку.

Національна екологічна політика і сталий розвиток. Перспективи розвитку національної екологічної політики. Мета, основні принципи національної екологічної політики. Індикатори ефективності національної екологічної політики. Механізм моніторингу, оцінки й удосконалення дій з реалізації політики.

Тема 9. Принципи освіти для сталого розвитку та шляхи її впровадження в освітянські програми.

Особливості формування концепції екологічної освіти. Принципи освіти для сталого розвитку. Впровадження стратегії сталого розвитку у сферу освіти. Науковий та освітній виміри сталого розвитку суспільства. Роль науки та освіти у визначенні засад сталого розвитку. Зміцнення наукової бази з метою сталого розвитку і нового управління. Переорієнтація освіти на сталий розвиток.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лек	пр	лаб	інд	с.р.		лек	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. «Характеристика соціальної, економічної, екологічної підсистем»												
Тема 1. Теоретичні основи стратегії сталого розвитку	10	1	2			7	10	1				9
Тема 2. Економічне зростання і сталий розвиток.	10	1	2			7	10	1				9
Тема 3. Екологічні проблеми у контексті сталого розвитку	10	2	2			6	10			1		9
Тема 4. Людський розвиток як соціальна складова сталого розвитку.	10	2	2			6	10			1		9

Змістовий модуль 2. «Засади переходу суспільства до сталого розвитку»											
Тема 5. Покращення якості життя і зменшення соціально-економічних та екологічних загроз при переході до сталого розвитку	10	2	2			6	10	1			9
Тема 6. Стратегічне планування сталого місцевого розвитку.	10	2	2			6	10	1			9
Тема 7. Соціальна мобілізація для сталого місцевого розвитку України.	10	2				8	10			1	9
Тема 8. Моніторинг реалізації екологічної політики та обґрунтування прийняття управлінських рішень з урахуванням концепції сталого розвитку	10	2				8	10	1		1	8
Тема 9. Принципи освіти для сталого розвитку та шляхи її впровадження.	10	2	2			6	10	1			9
Усього годин	90	18	14			60	90	6	4		80

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основна мета та цілі сталого розвитку	2
2	Аналіз екологічного виміру сталого розвитку регіонів	2
3	Основні поняття та індикатори економічного виміру сталого розвитку	2
4	Аналіз економічного виміру сталого розвитку. Основні поняття та індикатори соціального виміру сталого розвитку	2
5	Аналіз соціально-інституціонального виміру сталого розвитку. Методологічні аспекти вимірювання загроз сталому розвитку	2
6	Розробка стратегії сталого розвитку регіону, її реалізація. Розробка місцевого плану дій з охорони довкілля (МПДОД).	2
7	Роль науки та освіти у визначенні засад сталого розвитку.	2
Разом		14

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання

1.	Глобальні проблеми людства і актуальність сталого розвитку суспільства	7	9
2.	Відставання адаптації державного управління від темпів змін у сучасному світі	7	9
3.	Негативні для довкілля наслідки існуючої моделі розвитку України	6	9
4.	Нерівність соціальна, економічна та гендерна	6	9
5.	Особливості сталого розвитку розвинених країн та країн, що розвиваються	6	9
6.	Партнерство між владою, бізнесом, громадськістю у розробці стратегій сталого місцевого розвитку	6	9
7.	Доступ громадян до інформації у контексті місцевого сталого розвитку.	8	9
8.	Моніторинг реалізації екологічної політики у європейських країнах	8	8
9.	Підвищення освіченості населення як фактор сталого розвитку суспільства.	6	9
	Разом	60	80

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тематика рефератів

1. Зміст поняття «сталий розвиток». Головна мету сталого розвитку суспільства та основні його цілі.
2. Основні чинники, що стимулювали появу ідей сталого розвитку.
3. Зміст поняття «глобалізація». Вплив глобалізації на процес сучасного світового розвитку.
4. Глобальні проблеми – загроза для сталого розвитку людської цивілізації.
5. Головні передумови реалізації ідей сталого розвитку суспільства на різних рівнях управління.
6. Система та її зміни (розвиток, самоорганізація).
7. Стани та характеристика систем.
8. Формування закономірностей взаємодії людини і природи.
9. Механізм стійкості систем.
10. Витривалість та вразливість системи, як основні характеристики стійкості.
11. Толерантність та еластичність системи, як основні характеристики стійкості.
12. Роль знань та кваліфікації трудових ресурсів у переході на засади сталого розвитку
13. Роль науково-технологічного фактора у забезпеченні сталого розвитку.
14. Порівняння систем індикаторів сталого розвитку 1996 р. та 2007 р.
15. Порівняння систем показників сталого розвитку, що пропонуються ООН та ЄС.
16. Екологічна складова сталого розвитку суспільства.
17. Актуальність екологічно збалансованого розвитку у сучасній Україні.
18. Основні екологічні проблеми сучасного світу.
19. Небезпека глобального потепління та шляхи її зменшення.
20. Забезпечення якісною питною водою як глобальна проблема.
21. Причини і наслідки небезпечного забруднення атмосфери.
22. Стан лісів та лісового господарства в Україні та у світі.
23. Родючість ґрунтів як глобальна проблема.
24. Проблема спустелювання у сучасному світі та шляхи її розв'язання.
25. Вплив навколишнього середовища на якість життя та здоров'я людей.

26. Тенденції народжуваності і смертності у сучасному світі.
27. Бідність у сучасному світі та шляхи її викорінення.
28. Шляхи подолання соціальної нерівності у глобалізованому світі.
29. Освіта як складова людського розвитку: проблема ефективності та напрями реформування.
30. Гендерна рівність як мета соціальної політики.
31. Небезпека відставання науки від потреб переходу суспільства на засади сталого розвитку.
32. Роль працівників науки у реалізації сталого розвитку.
33. Основні чинники, що вимагають вироблення нових наукових знань в галузі довкілля і сталого розвитку.
34. Завдання вітчизняної науки у зв'язку з розробкою концепції сталого розвитку України.
35. Актуальність розширення наукового знання про систему Земля.
36. Значення для сталого розвитку довгострокових наукових оцінок і прогнозів.
37. Проблеми створення наукового потенціалу для забезпечення сталого розвитку.
38. Основні напрями переорієнтації освіти на сталий розвиток.
39. Основні шляхи і засоби ефективного інформування населення з питань сталого розвитку
40. Значення поінформованості населення з питань сталого розвитку.
41. Сучасні інформаційні технології та їхня роль в реалізації ідей сталого розвитку.
42. Відповідність моделі економіки України принципам сталому розвитку.
43. Виконання Цілей розвитку тисячоліття в світі та Україні.
44. Особливості переходу України на шлях сталого розвитку у порівнянні з розвиненими країнами.
45. Обґрунтування першочергових завдань на шляху переходу України до сталого розвитку
46. Причини зростання ролі громад у сталому розвитку суспільства.
47. Механізм впровадження інструменту соціальної мобілізації.
48. Проблеми залучення громадян до управління місцевим розвитком в Україні.
49. Проблеми та недоліки діяльності громад в Україні.
50. Соціальна мобілізація як інструмент місцевого сталого розвитку.
51. Підхід до сталого місцевого розвитку, що ґрунтується на участі громад: досвід України.
52. Досвід проектів та програм ООН щодо сталого розвитку в Україні.
53. Місцеві громади як елемент громадянського суспільства, що формується.
54. Залучення громадськості до стратегічного планування місцевого розвитку.
55. Розробка індикаторів сталого розвитку на місцевому рівні.
56. Роль місцевого самоврядування у досягненні сталості місцевого розвитку.
57. Формулювання основних завдань у стратегії сталого місцевого розвитку.
58. Розробка місцевого плану дій з охорони довкілля
59. Фактори, що обумовлюють успішне застосування інструменту соціальної мобілізації в Україні
60. Методика стратегічного планування сталого розвитку на місцевому рівні.

11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття);
- МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, складання реферату);
- МН5 – інтерактивний метод із застосуванням аудіо, відео, новітніх інформаційних технологій та комп'ютерних засобів навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- МН6 – самостійна робота (виконання завдань, підготовка до практичних занять, семінарів);
- МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

12. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

МО2 – усне або письмове опитування;
МО4 – тестування;
МО6 – реферати;
МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
МО9 – захист практичних робіт;
МО10 – залік.

13. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль і оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти складається з двох етапів:

- поточного контролю;
- підсумкового контролю (залік).

Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення дисципліни на практичних заняттях і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, вироблення вмінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми, вмінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентацію).

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

- систематичність, активність, своєчасність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни, у т.ч. виконання домашніх завдань та вирішення проблемних питань;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання індивідуальних завдань.

Поточний контроль знань, умінь та навичок студентів передбачає застосування таких видів контролю:

- тестові завдання;
- обговорення проблеми, дискусія;
- презентації результатів роботи.

Об'єктом підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти є залік. Він проводиться у формі опитування, тестування, виконання індивідуальних завдань.

Таким чином, засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: усне та письмове опитування; поточне і контрольне тестування; модульні контрольні роботи; виконання індивідуальних завдань.

Види та методи навчання і оцінювання

Код ЗК, СК	Назва компетентності	Код ПРН	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання
K02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПР01	Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки.	МН2, МН4, МН6	МО1, МО2, МО6, МО7, МО8
K08	Здатність діяти на основі етичних міркувань.	ПР2	Знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній	МН1, МН2, МН4, МН6	МО1, МО2, МО6, МО7, МО8

			діяльності.		
K09	Прагнення до збереження навколишнього середовища.	ПР2	Знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО6, МО7, МО7, МО8
K10	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	ПР2	Знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО6, МО7, МО7, МО8
K11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ПР2	Знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО6, МО7, МО7, МО8
K12	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	ПР2	Знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО6, МО7, МО7, МО8
K20	Здатність застосовувати фундаментальні і міждисциплінарні знання для успішного розв'язання завдань інженерії програмного	ПР1	Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки.	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО6, МО7, МО7, МО8

	забезпечення.				
K21	Здатність оцінювати і враховувати економічні, соціальні, технологічні та екологічні чинники, що впливають на сферу професійної діяльності.	ПР1	Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки.	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО6, МО7, МО7, МО8

14. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими критеріями оцінювання та рівнями компетентності:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	зараховано
82-89	B	добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	достатній (конструктивно-варіативний)	зараховано
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок		
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за	середній (репродуктивний)	зараховано

			допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих		
60-63	E	задовільно	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	низький (рецептивно-продуктивний)	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів		

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювальні форми навчальної діяльності: поточне і підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного та практичного матеріалу під час аудиторних занять і самостійної роботи; оцінка (бали) за виконання лабораторних завдань; оцінка (бали) за індивідуальну науково-дослідну роботу; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій, рефератів тощо.

15. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В університеті діє накопичувальна кредитно-трансферна система оцінювання програмних результатів навчання студентів, що реалізується в ході виконання і захисту лабораторних робіт, виконання ІНДЗ та модульного контролю, для яких визначено мінімальну кількість балів, яку слід набрати для формування рейтингового балу студента та виставлення його у залікову книжку і відомість успішності студентів з відповідними оцінками за національною та європейською кредитно-трансферною системами (ЄКТС).

Поточне тестування та самостійна робота									ІНДЗ	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Модульний контроль – 15				Модульний контроль – 15						
35				40					25	100

T1, T2, ... — теми змістових модулів.

Розподіл балів за видами освітньої діяльності

Тема	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
T1	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань під час практичних занять	1 2	5

	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 1	
T2	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань під час практичних занять Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 2 1 1	5
T3	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань під час практичних занять Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 2 1 1	5
T4	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань під час практичних занять Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 2 1 1	5
Модульний контроль (контрольна робота)		15	15
T5	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань під час практичних занять Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 2 1 1	5
T6	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань під час практичних занять Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 2 1 1	5
T7	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань під час практичних занять Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 2 1 1	5
T8	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань під час практичних занять Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 2 1 1	5
T9	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань під час практичних занять Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять Виконання завдань самостійної роботи	1 2 1 1	5
Модульний контроль (контрольна робота)		15	15
ІНДЗ (захист проекту)		25	25
Разом		100	

16. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Методичні вказівки для підготовки до самостійної роботи студентів з дисципліни «Основи теорії сталого розвитку»;
- Методичні вказівки для підготовки до практичних занять з дисципліни «Основи теорії

сталого розвитку»;

- Тестові завдання для здійснення проміжного контролю знань з дисципліни «Основи теорії сталого розвитку».

17. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Сутність, об'єкт, предмет, методи стратегії сталого розвитку.
2. Завдання стратегії сталого розвитку.
3. Актуальні проблеми сталого розвитку. Причини виникнення ідей та передумови сталого розвитку.
4. Глобальні цілі сталого розвитку, ідеї спрямовані на його реалізацію.
5. Економічний розвиток та економічне зростання. Показники економічного зростання та його типи.
6. Фактори економічного зростання та сталий розвиток (трудові ресурси, капітал у вигляді виробничих фондів, природні ресурси, ресурси управління та науки, людський капітал). Слабка та сильна стійкість.
7. Основні теорії сталого розвитку.
8. Актуальність екологічного збалансованого розвитку.
9. Основні екологічні проблеми України. Екологічні проблеми у стратегії національної безпеки України.
10. Пріоритети збалансованого розвитку України та їх зв'язок з глобальними цілями сталого розвитку світу.
11. Поняття людського розвитку, методи його вимірювання.
12. Рівень життя, здоров'я, тривалість життя і людський розвиток. Людський розвиток і гендер.
13. Теоретико-методологічні підходи до визначення поняття «загроза» в сучасній науковій традиції.
14. Методика оцінювання впливу загроз на пріоритети сталого розвитку.
15. Особливості загроз економічного характеру.
16. Особливості загроз екологічного характеру.
17. Особливості загроз соціально-інституціонального характеру.
18. Глобальний вимір сталого місцевого розвитку.
19. Значення стратегічного планування на місцевому рівні.
20. Розробка та запровадження стратегій сталого місцевого розвитку.
21. Розроблення місцевого плану дій для охорони довкілля (МПДОД).
22. Роль громадян у розвитку суспільства.
23. Соціальна мобілізація та її складові елементи.
24. Механізм впровадження соціальної мобілізації.
25. Приклади реалізованих проєктів спрямованих на сталий розвиток громад («Муніципальна програма врядування та сталого розвитку», «Місцевий розвиток орієнтований на громаду» тощо).
26. Національна екологічна політика і сталий розвиток. Перспективи розвитку національної екологічної політики.
27. Мета, основні принципи національної екологічної політики.
28. Індикатори ефективності національної екологічної політики.
29. Механізм моніторингу, оцінки й удосконалення дій з реалізації політики.
30. Принципи освіти для сталого розвитку. Впровадження стратегії сталого розвитку у сферу освіти.
31. Науковий та освітній виміри сталого розвитку суспільства.
32. Роль науки та освіти у визначенні засад сталого розвитку. Зміцнення наукової бази з метою сталого розвитку і нового управління.
33. Переорієнтація освіти на сталий розвиток.

18. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Боголюбов В.М., Прилипко В.А. Стратегія сталого розвитку: Навчальний посібник. Херсон : Олді-плюс, 2010. 322 с.
2. Клименко М.О. Клименко Л.В. Стратегія сталого розвитку: навч. посіб. Рівне : НУВГ, 2010. 267с.
3. Основи стійкого розвитку: навчальний посібник. За заг. ред. проф. Л.Г. Мельника. Суми : «Університетська книга», 2005. 654 с.
4. Садовенко А.П., Серета В.І., Масловська Л.Ц. Сталий розвиток суспільства: Навчальний посібник. За ред. А.П. Садовенко, В.І. Серета, Л.Ц. Масловська. К., 2009. 239 с.
5. Сталий розвиток суспільства: навчальний посібник авт.: А. Садовенко, Л. Масловська, В. Серета, Т. Тимочко. 2-ге вид. К., 2011. 392 с.
6. Прилипко В.А., Боголюбов В.М., Піскунова Л.Е. Стратегія сталого розвитку природи та суспільства: навчально-методичний посібник. К., 2008, 118с.
7. Аналіз сталого розвитку — глобальний і регіональний контексти / Міжнар. рада з науки (ISC) та ін.; наук. кер. проекту М. З. Згуровський. К. : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. Ч. 2. Україна в індикаторах сталого розвитку (2019). 112 с <http://wdc.org.ua/sites/default/files/SD2019-P2-FULL-UA.pdf>

Допоміжна:

1. Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
2. Звіт про виконання угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом за 2022 рік https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/55-GOEEI/zvit_pro_vykonannya_ugody_pro_asociaciyu_za_2022_rik.pdf
3. Стратегія комунікації з питань євроатлантичної інтеграції України на період до 2025 року <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/348/2021#Text>
4. Методологія сталого розвитку: цивілізаційний контекст: монографія / В.Х. Арутюнов, С.І. Присухін, В.М. Свінціцький, Т.В. Глебова, Т.С. Пітякова, Т.М. Дерев'янка, В.І. Пустовойт; Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана. К., 2010. 296 с.
5. Розвиток економічного та соціального середовища в сучасних умовах: монографія / К. Акав, О.В. Алейнікова, О.О. Бережна, Р.І. Богданов, Н. Борідько, Т.П. Галушкіна; Бердян. держ. пед. ун-т. Бердянськ, 2008. 233 с.
6. Марцин В.С. Активізація інвестиційного потенціалу економіки України. Пробл. науки. 2009. № 7. С. 9-15.
7. Шевченко О.О. Вплив євроінтеграційного курсу України на стан і перспективи інноваційного розвитку національної економіки. Актуал. пробл. економіки. 2009. № 5. С. 110-119.
8. Програма дій "Порядок денний на ХХІ століття". Переклад з англійської: ВГО "Україна. Порядок денний на ХХІ століття". К. : Інтелсфера, 2000. 360 с.
9. Планування місцевого сталого розвитку. Посібник з формулювання стратегії сталого місцевого розвитку. К. : Проект ПРООН «Муніципальне врядування та розширення повноважень громад», 2005. 65 с.
10. Напрями національної політики участі громад у місцевому сталому розвитку. Аналітичний документ. К. : Проект ПРООН «Муніципальне врядування та розширення повноважень громад», 2007. 64 с.
11. Проекти громад. Методичні рекомендації щодо підготовки та впровадження. К. : Проект ПРООН «Муніципальне врядування та розширення повноважень громад», 2009. 18 с.
12. Сталий розвиток міст за участі громад. Аналітичний документ К.:ПРООН. Муніципальна програма врядування та сталого розвитку, 2008. 48 с.
13. Лико Д.В. Лико С.М., Мартинюк В.О., Портухай О.І., Якута О.О. Методологічні підходи та досвід розробки стратегії соціально-економічного розвитку локальних територій (на

- прикладі Козинської громади) у Рівненській області. *Вісник НУВГП*. Випуск 2 (82), 2018. С. 31-45.
14. Лико Д. В., Мудрак О. В., Портухай О.І. та ін.. Геоекологічний стан локальних територій як передумова розвитку сільських об'єднаних територіальних громад Західно-Поліського регіону. *Вісник НУВГП. Сільськогосподарські науки* : зб. наук. праць. Рівне : НУВГП, 2019. Вип. 2(86). С. 83-95.
 15. Portuhay O.I., Lyko D.V., Mudrak O.V., Mudrak H.V. Zoocological approaches in the implementation of the sustainable development strategy for rural territorial communities of the West Polissya region. *Сільське господарство та лісництво*, 2020. Випуск 1 (16). С. 194-211.
 16. O. Portukhay, S. Lyko, O. Mudrak, H. Mudrak, I. Lohvynenko Agroecological Bases of Sustainable Development Strategy for the Rural United Territorial Communities of the Western Polissya Region. *Scientific Horizons*, 2021, 24 (6). P. 50-61. (*Scopus*)
 17. Портухай О., Велесик Т., Висилишина Т. Територіальний аналіз адміністративної реформи Західно-Поліського регіону України *Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського*, 2. 2022.
 18. Статистичний щорічник України 2021 рік
https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2022/zb/11/Yearbook_2021.pdf

19. ІНФОРМАЦІЙНІ (ІНТЕРНЕТ) РЕСУРСИ

- 17 Цілей сталого розвитку <https://globalcompact.org.ua/tsili-stijkogo-rozvytku/>
- Платформа відкритих онлайн-курсів Prometheus <https://prometheus.org.ua/>
- Платформа Coursera <https://www.rshu.edu.ua/navchannia/itsr/1566-platforma-coursera>
- Онлайн-курси Oxford University <https://www.oxfordhomestudy.com/free-online-courses-with-certificates>